

Advances in Psychiatry and Neurology Postępy Psychiatrii i Neurologii

Szanowni Państwo,

w imieniu zespołu redakcyjnego czasopisma „Advances in Psychiatry and Neurology / Postępy Psychiatrii i Neurologii” pragniemy zaprosić do przesyłania propozycji artykułów, które mogłyby zostać opublikowane w planowanym wydaniu specjalnym pt. ***Current trends in applied and clinical behavior analysis***.

W ostatnich latach jesteśmy świadkami wielu zmian społecznych w zakresie postrzegania zaburzeń neurorozwojowych, takich jak autyzm, oraz podejścia do problemu trudności w funkcjonowaniu psychicznym człowieka. Akcentowana jest silnie neuro różnorodność, wielość możliwych trajektorii rozwojowych uwarunkowanych neurobiologicznie. Słychać głosy nawołujące do zmiany spostrzegania społecznego zachowania osób neuro różnorodnych. Zadania stawiane przed terapeutami wydają się zmieniać: coraz powszechniej podkreśla się konieczność akceptacji specyficznego funkcjonowania osób neuro różnorodnych (w tym niektórych ich zachowań, określanych dotąd jako trudne, niepożądane czy nadmiarowe), znajdowania dla nich odpowiedniego środowiska, zwracania uwagi na ich mocne strony. Podobnie coraz powszechniej zmienia się perspektywa postrzegania problemów psychicznych człowieka, określanych ogólnie jako cierpienie psychiczne. Zamiast dążyć do wyeliminowania lub trwałej zmiany trudnych emocji czy myśli nurt trzeciej fali terapii behawioralnej przekonuje o słuszności podejścia alternatywnego: uczenia gotowości na doświadczanie tych trudnych doznań wewnętrznych, aby żyć pełnią życia i rozwijać szerokie spektrum aktywności, poprzez które człowiek realizuje najważniejsze dla niego wartości.

Zarysowane trendy nie oznaczają schyłku terapii. Wręcz przeciwnie. Jednak konieczne są w niej zmiany. Przy czym zmiany te nie polegają na odrzuceniu zdobywanej przez dziesiątki lat wiedzy o czynnikach, które odpowiedzialne są za zachowanie się ludzi i których przemyślane regulacje prowadzą do przewidywalnych zmian w zachowaniu. Zmiany dotyczą raczej celów, jakie stawiają sobie terapeuci i analitycy zachowania, oraz metod, którymi się posługują, aby te cele osiągnąć.

Zapraszamy do nadsyłania tekstów w języku angielskim, zarówno przeglądowych, jak i teoretycznych oraz empirycznych, wskazujących na aktualne zmiany zachodzące w zakresie stosowanej i klinicznej analizy zachowania. Czy zauważamy zmiany w formułowanych celach terapii; jeśli tak, to na czym one polegają? Czy zmienia się dobór metod

wykorzystywanych w prowadzeniu terapii? Jaka jest efektywność nowych podejść i jak ją mierzyć? W jakich innych, poza terapią, obszarach funkcjonowania współczesnego człowieka wykorzystuje się aktualnie analizę zachowania i wiedzę o procesach kierujących zachowaniem człowieka?

Wszystkie przyjęte artykuły zostaną opublikowane w czasopiśmie w otwartym dostępie (*open access*), bez opłaty publikacyjnej.

Teksty do wydania specjalnego prosimy przysyłać do 31 marca 2023 r. Następnie propozycje zaakceptowane wstępnie przez redaktorów wydania specjalnego zostaną skierowane do recenzji, po których autorki i autorzy będą mieć czas na dokonanie wskazanych korekt. Planowane zamknięcie wydania specjalnego to wrzesień 2023 r., a więc ukazałoby się ono jako numer 4/2023 „Advances in Psychiatry and Neurology / Postępów Psychiatrii i Neurologii”.

W razie pytań zapraszamy do kontaktu.

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. Przemysław Bąbel, prof. dr hab. Paweł Ostaszewski
redaktorzy wydania specjalnego